

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felolós szerkesztő:
Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

A buza ára.

Debrecen, július 18.

Magyar gazdának, de még talán a nem magyarnak is, mostanában érdekesebb olvasmányt a tőzsde-árfolyamánál nem nyújthatunk. Azt böngészi most már mindegyik, aki gabonáját behordta s így már minden természeti csapás alól mentesítve van. Mert bizony nagyon érdekes egy olvasmányt nyújt ez a rovat ilyenkor, mikor az ingadozó árak szerint szabódik meg, hogy tulajdonképpen mennyit is jövedelmezett a föld s minő mértékben fizeti vissza a beléölt fáradságot és költségeit. Ha a jó terméshez jó buzaár is csatlakozik, csakis akkor jutalmazta érdem szerint a természet a gazdaember verejtéke fáradozását. Csakis akkor érik meg igazán gyümölcsöse az a sok gondterhes nap, óra, perc, mit azalatt a hosszú idő alatt, amely a vetéstől az aratásig eltelik, melyet az aggodó várakozásban eltöltöttünk.

Ahhoz azonban igen sok körülmény fűződik, hogy a buza ára miképen alakul. Nemesak a bel-

földi, de a külföldi, kiváltképen az amerikai termés az, mely mérvadó szerepet játszik a magyar buza árfolyamának alakulására. Ha azokon a piacokon kevés a hozam, vagyis kevés termés következtében kisebb mennyiségű gabona kerül a piacra, akkor a buza magasabb árakon kerül s természetesen, a többi emporiumokban is a buza ára emelkedő tendenciát mutat.

Sokan azonban nem jó szemmel nézik, hogy a buza árának alakulásának nemesak a hazai termés, valamint a külföldi piacok áralakulásai gyakorolnak befolyást, hanem hatnak reá azok a tőzsdespekulációk és manőverek, amelyekkel nagyobb játékosok a buza árát mesterségesen leszorítják. Ellenszenves nekik s talán joggal a papiros buzával való játék s annak minden kellemetlen kinövése.

Erről a témáról már igen sokat irtak s még nagyon sokat fognak is írni a jövőben is, mert ez a kérdés még mindig rendezésre vár. Azonban, miként a darázsfészket megbolygatni, épenugy a tőzsde autonómiájában beleszólni igen vesze-

delmes dolog. A tőzsde, amely érzékenységre nézve, a legfinomabb műszer érzékenységevel vetekszik, minden hatásköri megszorításban, minden esetben üdvös reformtörekvésben az illetők merkantillelles törekvését látná s annak a kereskedelem ellenes tendenciát venné észre, de a gazdák érdekeit felkaroló kötelességét nem látná.

S ezért nehéz ebben a kérdésben dülőre jutni. Nehéz, kiváltképen most, amikor a kormánykörök minden olyan ténykedést félve kerülnek, mely a szabadelvűségnek rovására iratnának s így még a látszatot is kerülni akarja annak, mintha az amugy is tudédelgetett agrárius törekvések előmozdítója akarna lenni.

Pedig azt mondjuk, hogy a papirosbuzajátékból egyetlenegy kereskedő sem merit hasznot. Abból a játékbuzából egyetlen métermázsát le nem szállítanak s így a forgalmat sem emeli. Ellenben igen könnyen befolyásolhatja a buza árfolyamát s szorítja le még akkor is, amikor annak magasabb árához jogos reménység fűződik.

Boldogság.

Irta: Mandel Viola.

A házmesterék ajtaja mellett lakott a mosolygós képű kerek, esőpp kis öreg asszony. Rózsás arcu, sima bőre, szinte meghazudtolni látszottak szép fehér haját, mely divatos, elegáns frizurában fésülve viszont éles ellentétet képezett százéves agyonfoltzott, színehagyott ruházatával.

Oh, mert a divatos frizura, a fodrásznő a szegény emberek egyetlen legnagyobb luxusa. Mennyi teljesíthetetlen vágy, hány megvalósíthatatlan kívánság nyer megtesztülést egy-egy divatos „Schopf“-ban, szép frizurában.

És bár ez a fodrásznő-kultusz nagyon, nagyon nehezére esett a mi kis öreg asszonyunknak, mégis sok hozzá hasonló szegény ördög módjára — inkább lemondott egy-egy meleg ebédéről, inkább járt hónapokig elnyűt cipőben, csak a fodrásznő, a divatos frizura legyen meg.

Istenem, hiszen valamiben csak mindenkinek ki kell tombolnia azt a bizonyos kis fölösleget — ami pedig a kis öreg asszonyban — sok volt.

Gyermektelenül, özvegyen tengődött, neveltségesen csekély kis penzióból és egy-két gazdag rokon még csekélyebb havi segélyből. De azért ő szép életet élt.

Az a szobának nevezett kis lyuk és pici konyha, melyben lakott, úgy ragyogott a tisztaságtól, mint a tündérkirály kristálypalotája. És ha a sok fáradság és tisztogatás után délből végigtekintett művén, az arca ragyogott, boldog volt, boldogabb, mint egy fejedelem, ha végigtekint birodalmán. Ettől a perettől fogva aztán egész nap a konyhában maradt. Onnan nézte, nézegette egy hívő áhitatosságával a tulságosan besötétített szobát, mely szentély volt neki. A világért be nem lépett volna oda egész délután, nehogy sárfolt essék a padlón, vagy összezuzódjék a sokszínű szövetmintákból összevarrogatott szőnyeg.

Oh, mert ezek a minták, melyeket valamikor egy mondaine dobhatott félre azzal az elégedetlen sóhajjal, hogy nem találja meg köztük azt a nuanceot, melyet keresett — ezek a minták hivatást töltöttek be a kis öreg asszony életében. Hát még a kifényesített kűszöb, a csillogó rézedények a falon, a cifra papirlegyezők a szobában, a színes poharak

és diszes kávésuprok a pohárszéken! Mind-egyik egy-egy művészi szennáció az ő lelkének, melyben valamely ábrándja valósul meg.

Csak látni kellett, hogy rongyait — melyekben egy csepp porszem sem volt — minden reggel, minden oldalról mennyi szeretettel söpörgette le, mennyi kéjes nyugalommal foglalkozott velük és megérthették, hogy ez az asszony boldog volt.

Oh, mert a kűszöb kiesillagozott pléh-pántjában lehet ugy gyönyörködni, mint egy Rafael-képben és a pici szoba nagyobb egy hatalmas palotánál, ha minden sarkához emlék fűz hozzá.

Hiszen mindegy az, hogy miben éljük ki magunkat! Csak szeretni és gyönyörködni tudjunk. A kis öreg asszony tudott. És szép, színes, meleg életet élt. Az a szűk kör, melyben mozgott, eseményekben is gazdag volt az ő érzékeny lelkének. Mert ha a gondnok igazságtalanul korholta a felügyelőt a piszkos lépcsőkért, vagy ha a gyerekek minden tilalom dacára papirdarabokat dobáltak le az emeletről az udvarra, nagy forradalmat idézett elő a kis világban. Forradalmat, melyben az igazság hangja, naiv axiomákban és hamis közmondásokban talál utat. Mert bá-

Legszolidabb alapon álló elsőrendű új óras, ékszerüzlet és műhely

Sándor Ármin

DEBRECEN, Piac-u. 41. sz.
(Dréher sörösarnok mellett.)

Prima brilliántok
Preciz órák
Gazdag ezüst raktár

!!

Eddig nem létezett olcsó árak!

Csak egynehány játékos izgalmat semmisíteni meg az az erélyes intézkedés, amelyre e téren szükség volna s pár tőzsdealikus menne kevésbé előkelő fürdőhelyre télen s küldené, esetleg a tenger helyett a Balatonra családját nyári üdülésre. De hány gazdának hozna témérdek hasznót az, ha az árfolyamokat semmiféle mesterkedés nem irányítaná, hanem úgy alakulna, ahogyan azt a természet jó kedvében, avagy szigorúságában maga szabja meg.

S ezért nagyon illuzórius ma a buza áráról beszélni. Annyi és oly sokféle, előre nem látható, de még csak nem is sejthető körülmény jöhet közbe, amely a legszebb reményeket is megsemmítheti s olyan árakat szab, melyeket még a legkétségbeesettebb percekben sem hitünk volna.

S már ebből az egy okból is, hogy a gazdaközönségnek rettegnie kell attól, hogy a kulisz milyen hangulatban van, s hogy miképen gondolja honorálni a buzaárának megállapításával azt a sok munkát és fáradságát, amelyet addig eltűrtek és elszenvedtek a gazdák, míg azt az acélszemű gabonát piacra hozhatták, ebből az egy okból is hangoztatjuk:

A papiros buza eltörleendő a föld színéről!

S ha majd ez a vágyunk teljesül, ha nem azok szabják meg a mi fáradozásunk gyümölcsének értékét, akik egyetlen percig sem verjétek annak megteremtésében, akkor majd könnyebb szívvel, kevesebb aggodalommal forgatjuk azt az érdekes olvasmányt, melyet tőzsdeárfolyamnak neveznek s akkor a

buza ára, ha talán nem is magasabb, de mindenesetre igazságosabb lesz a mainál.
(F. - É.)

A horvát bán lemondott. A napok óta tartó horvát válságban ma olyan fordulat történt, amire beavatott politikai körökben senki sem számított. A horvát-szerb koalíció, amely a válság során eddig a legengedékenyebb álláspontot foglalta el a bánnal szemben, vasárnapi hosszú és beható értekezletén határozottan *Tomasics Miklós* bán ellen fordult, aki erre, a parlamentáris formák szerint, nyomban lemondott.

A bán lemondásával természetesen nem simul még ez a válság, legfeljebb elodázódott addig az ideig, amíg a király a bán állás tekintetében dönt. A horvát-szerb koalíció pálfordulása ebben az esetben annál súlyosabb, mert *Tomasics Miklós* népszerű személye egyenesen garancia volt a magyar kormánynak arra, hogy a horvát viszonyok elmérgesedése be nem következhetik.

Interpelláció a választási visszaélésekről. *Baresay Andor*, a dévai kerület képviselője, a kerületében elkövetett választási visszaélések, illetőleg hatósági üldözések miatt interpellációt jegyzett be a Ház interpellációs-könyvébe. Szerdán terjeszti be hosszabb beszéd kíséretében.

A miniszterelnök Ischlbe utazik. Gróf *Khuen-Héderváry Károly* miniszterelnök — mint félhivatalosan jelentik — bevarja a felirati vita befejezését és aztán Ischlbe utazik, ahol kihallgatáson jelenik meg a király előtt és a felség elé terjeszti *Tomasich horvát bán lemondását*. A miniszterelnök ischli tartózkodása csak egy napra fog terjedni, mivel gróf *Khuen* az indemnitás képviselőházi vitájában már ismét részt akar venni. A miniszterelnök alighanem csütörtökön utazik Ischlbe.

mulatos az, hogy a primitív emberek a dolgok száz oldalának csak egy momentumát látván megvilágítva, milyen ekeseredetten makacsul hiszen a saját igazságukban — egy igazságban — pedig sok van. Mikor aztán a kedélyek újra lecsillapodtak, elégedéltek tovább esendesen, változatos egyformaságban. Csak a vasárnap képezett kivételt. Ilyenkor, mikor mindenki sétálni ment, a házmester kiült a kis öreg asszonnyal a kapu elé és nézték az arra menőket, — beszélgettek. Majdnem mindig az öreg asszony beszélt, majdnem mindig — a gazdag rokonokról, szeretettel, büszkén, szinte extázisban. Így ünnepponon egészen velük élt képzeletben. Csodálta, bámulta, szerette őket nagyon és jajj volt annak, aki valamit mert ellenük mondani.

Egyszer is egy ilyen szép vasárnap délután volt, mikor éppen azt beszélte, hogy a sógornője, a nagyobbik leánya, a Linci kisasszony zongorájáért öt forintot fizet egy mesternek — éppen ebben a percben — csoda történt.

Észre sem véve közeledtét, egyszerre csak egy livrés inas, az előkelő sógorék livrés inasa áll előtte. Nem volt káprázat. Valóság volt. Szólott is hozzá. Üzenetet hozott a nagyságos asszonytól, hogy mindjárt menjen oda, mert sürgős megbeszélni valójuk van vele.

Ment. Sietett. Izgalmában alig köszönt, szinte repült. Csak egy pillanatra állt meg, mikor ablaka mellett elhaladt. Egy szeretet-

teljes tekintetet vetett a redőny gyönyörű csipkéire, melyek oly remekül hatnak kívülről, — aztán tovább sietett. Nem gondolkodott, hogy miért is hívják, csak érezte, hogy valami nagyszerű lehet, mert onnan csak valami nagyszerű jöhet.

Egy kis félóra mulva trémázva nyitott be a fényesen berendezett hálószobába, melynek chaiselongueján a sógornő hevert, mellette egy széken — a férje. Látszott, hogy családi tanács után vannak. Amint belépett, a sógor mintha egy hős és nemes tettet vinne véghez: a sógornő pedig nyájas és lereszkedő üdvözlés után megszólalt:

„Kedvesem, idegeim tulságosan ki vannak merülve ahhoz, hogy társadalmi kötelességeim mellett háziasszonyi teendőimnek is eleget tegyek. Férjemmel úgy határozunk, hogy téged kérünk föl, költözzél hozzánk és lásd el helyettem a háztartás gondjait és teendőit. Reményilem, örömmel fogadod ezt az ajánlatot és nem utasítod vissza e csekély szívességet. Hiszen mondanom sem kell, mennyivel fényesebb élethez jutsz ez által a mastaninál.“

A szegény kis öreg asszony elszédült. A szíve összeszorult. Egyetlen uisza érzése sem volt — csak fájt — nagyon fájt. — Lassan, lassan könnyek toltak a szemébe — sirt... hallgatott...

A csend kellemetlen volt a jelenlévőkre, azért a sógor hamarosan megtörte:
„No jó, jól! Ne érzékenykedjél. Nem

A FELIRATI VITA

— A képviselőház ülése.

Tizenkilencedik napja folyik már a felirati vita változatlanul csekély érdeklődés mellett. A folyásokon alig vannak negyvenen s ők is inkább az aratási munkákról beszélnek. Később néhány horvát képviselő jelent meg s ebből az alkalomból a bánválság dolgáról is esett szó. De csak úgy mellékesen, minden különösebb érdeklődés nélkül. Az érdeklődés inkább *Zelenyák János* beszéde iránt volt nagyobb. Ez a néppárti lap volt az, aki 1898 áprilisában védelmébe vette a *Kossuth-gyalázó Zimándyt*, amiért is akkor, amikor a képviselőházból kilépett, *Olay Lajos*, *Pichler Győző* és *Neszmélyi Arthur* alaposan elverték.

Návay Lajos alelnök negyed 11 órakor nyitja meg az ülést. Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét, amely után az elnök bejelenti, hogy gróf *Zichy János* a szabadbányai és pécsi, gróf *Serényi Béla* a miskolci északi kerületi, *Lukács László* a körömbányai, *Székely Ferenc* a maosvásárhelyi I. kerületi és *Hieronymi Károly* az iglói mandátumáról lemondott.

A Ház fölhatalmazta az elnököt, hogy az új választások kiírása iránt intézkedjék.

Bejelenti az elnök, hogy az igazi állandó bizottság megalakult és elnökévé id. *Erdélyi Sándort*, jegyzőjévé *Hegedűs Kálmánt* választotta meg. Jelentést tesz az újabb petíciókról és felszólítja a még meg nem alakult bíráló bizottságokat, hogy alakuljanak meg.

Ezután a bíráló bizottsági tagok közül többen leteszik az esküt.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter tizenegy helyi érdekű vasút engedélyezéséről szóló jelentést terjeszt be, amelyeket a közlekedésügyi és a pénzügyi bizottságokhoz utasítanak. Bemutatja jelentését a színházi jegyeknek munkaszüneti napokon való árusításának engedélyezéséről, valamint a munkásbiztosításnak Olaszországgal való viszonyosságáról szóló egyez-

szeretem az efféle jeleneteket. Tudjuk ugyanis, hogy hálás vagy.“

A kis öreg asszony e szavakra fölébredt. Bátorságot kapott. És amit öt perccel ezelőtt még nem mert volna, most remegve kimondta:

„Nem tehetem. Ne haragudjatok. Mindent csak ezt nem. Nem lehet.“

A sógor és sógornő összenéztek, majd csodálkozással vegyes megvető pillantásokat löveltek a kis öreg asszonyra, ki e pillantások alatt — még kisebb lett.

Előbb nem találtak kifejezéseket, aztán fájó szavakat dobáltak a szegény öreghez. — Nem értették. — Nem csoda. Nagy ellentétek álltak itt egymással szemben.

Egyfelől az élet e kis művészi illúzióhoz való végtelen szeretetében és ragaszkodásában, másfelől az élet e dilettánsai semmit meg nem érő móltatlankodásukban.

Ezek az üreslelkűek, kik léha ambíciók és hamis örömök utáni hajszájában kielégítetlenül lézengve, nem ismerik meg és nem értik meg az élet igazi szépségeit.

Ők nem tudják, hogy mindenkinek — egy egész élet kell.

Még egy pár heves szó — és a kis öreg asszony megsemmisülten távozik.

Az ottmaradottak pedig megegyeznek abban, hogy a szegény emberek hálátlanok, nem érdemes rajtuk segíteni.

Es a mai naptól fogva — mogvonták tőle a havi segélyt.

Megnyilt Fehér J. Új butor nagy áruháza

DEBRECENBEN, Hunyadi-u. 17. sz. A nagyvasuti állomás közelében.

ahol meglepő olcsón és jól lehet vásárolni széles kiállítású butorokat.

mény becikkelyezését magában foglaló törvényjavaslatot. Ez utóbbiak a munkaisügyi bizottsághoz utasítottak.

Következik a felirati vita folytatása.

Zelenyák János azzal kezdi, hogy az egész ország politikusaik nagyjai a parlamentben találhatók, s mégis esodálattal látja, hogy a nemzet nagy politikai ideáljai nem realizálódnak. A magyarság küzd a szabadságért, de ennek a törekvésnek nincs eléggé erős szószólója a Házban. A többség a szabadelvűséggel akarja fejleszteni az országot, de ez a fogalom idejét multá. A liberalizmus sem ismertető jele a mának. Most a szociális liberalizmus korszakát éljük. S ez a korszak első sorban az általános, titkos és egyenlő választói jogot követeli. Ő is ennek a híve, s még a magyarul tudást sem köti ki. Elég ha írni-olvasni tud a választó.

Molnár János: A magyarul tudás elengedhetetlen!

Zelenyák János: Bizonyítgatta, hogy a magyarul tudás nem fontos. Az írni-olvasni tudók túlnyomó része magyar, tehát a magyarság érdekei megvannak védelmezve. Ha valaki nem tud magyarul, azért lehet jó hazafi. A kisgazdák bajairól beszél és arról panaszkodik, hogy a gazdasági eselések nagyobb bért követelnek, majd pedig az erkölcsök romlását.

Elnök: A beszédet olvasni nem lehet.

Zelenyák János tovább beszél a közigazgatás bajairól, s folyton belepislog a kéziratba.

Elnök (csenget): Ismét figyelmeztetem, hogy a beszédet olvasni nem szabad. Legáltalában nem felülden. (Derülés.)

Zelenyák János követeli az egyházi-politikai törvények revízióját, különösen a felekezeti-nékiesség eltörlését. A néppárt felirati javaslatát fogadja el.

Szmrecsányi György azzal kezdi, hogy egy ellenzéki párt sem akarja megakadályozni az ex-lex megszüntetését.

Egy hang jobbról: Hát akkor minek beszél? (Zaj.)

Szmrecsányi György: Nem csépel szalnát, Beszélne kell a választási visszaélésekről és arról, hogy a közigazgatást mennyire be tudják fogni a kortespolitikába. Foglalkozik a trónbeszéddel, amelyből megütközéssel konstatálja, hogy a királyt a kormány bevonta a pártpolitikába. A gazdasági liberalizmus ellen foglal állást, mert ez honosította meg a ridég önzést. Követeli a hitvallásos iskolák fentartását. Az egyetem bajairól beszél és kikel az ellen, hogy az egyetem katedrájáról nemzetközi és ateista tanokat hirdetnek. A krisztusi tanokat kell hirdetni. Egyedül azt helyesli, hogy a trónbeszéd a katolikus autonomia megvalósítását igéri, de már előre tiltakozik az ellen, hogy az állam magának külön jogokat tartson fenn. Foglalkozik a választói reform kérdésével, amely elől kitérni nem lehet. Rámutat a munkapártban tapasztalható ellentétekre s kérdi, hogyan fogják megcsinálni a választói reformot, ha Tisza ellene van, Székely és Lukács miniszterek pedig mellette. Beszél a választási visszaélésekről, amelyek már átmentek a köztudatba. Bizonyítja, hogy képtelenség ilyen törvénytelenül szerzett többséggel bökés munkát végezni. Választási visszaélések alatt nem verekedésekről beszél, hanem a hatalomnak és a tisztviselői karnak illetéktelen beavatkozásáról. Ő ismer regitáció nélküli választást, de ez speciálisan munkapárti találmány. Mert itt a pénz és a szurony beszélt. Trencsen megyében a hirdett Szalavszky főispán iskolát csinált, hogyan lehet jutalmat kapni törvénytelenégéért. Majd visszatér az 1896-iki hirdett Bánffy-Jeszenszky-féle erőszakos választásokra.

Richter János (munkapárti pap): Akkor ön is még szabadelvű volt.

Szmrecsányi György: Akkor én még gimnazista voltam, de a képviselő ur akkor még néppárti volt. Örülök, hogy most meg-

szabadultunk tőle. Ezeket a visszaéléseket is ugyanaz a Szalavszky intézte, aki most is megmetyelvezte az egész fővidéket. Sőt még kegyelmes urat csináltak belőle és a Szent-István-rendet is kapta. Széll Kálmán első munkája Szalavszky menesztése volt. A mostani kormány pedig rehabilitálta és Jeszenszky még maga mellé is vette a választások vezetésére ezt a notórius törvénytörőt. Tovább beszél a választási visszaélésekről.

Perzel Dezső közbeszól: 1905-ben ön is mint szabadelvű képviselő jött be!

Főlkialtások balról: Zsebkendőtl (Zboray zsebkendőjét lobogtatja.)

Szmrecsányi nem tagadja, hogy mint szabadelvű választották meg, de ettől hamar megundorodott. Olyan ellenzéki küzdelmen ment keresztül, hogy ez őt ek-zpiálhatja. (Eljenzés balról.)

Sümei Vilmos: Szép állapotok! Már Perzel Dezső is mer beszélni!

Perzel Dezső: Itt vagyok és beszélek. (Zaj.)

Baloldalon zsebkendőket lobogtatnak.

Elnök (csenget): Kérem a Ház mindkét oldalát, hogy őrizzük meg a tanácskozás rendjét.

Szmrecsányi György: Mielőtt áttérne a legutóbbi választási visszaélések konkrét adatainak tárgyalására, tiz pere szünetet kér.

Az elnök az ülést tiz percre felfüggeszti.

Szünet után

Szmrecsányi György az előtte levő vas-kos aktacsomókból hiteles adatokat olvas fel Szalavszky trencsenmegyei főispánnak és embereinek a választások körül elkövetett visszaéléseiről, melyek nagy zajt és botrányt idéznek elő.

Ritka alkalom!

Leltározás előtt állván,
óriási CHINAEZÜST rak-
tárunk csökkentésére az
összes dísz- és használati
tárgyakat saját beszerzési
árunkon bocsájtjuk nb.
: vevőink rendelkezésére :

Löfkovits Arthur és Társa
ékszerészek.

Erzsébet királyné gyilkosa a börtönben

A humanizmus örültjei.

A londoni és a svájci lapok nyomán több magyar lap is megírta, hogy egy De Windt nevű angol újságíró a minap meglátogatta börtönében Luccheni Luigit, Erzsébet királyné gyilkosát, akit a svájci bíróságok tudvalevőleg életfogytig tartó rabságra ítélték. De Windt elmondta, hogy Luccheni börtöne szép, tágas, nagy helyiség, amelyből gyönyörű kilátás nyílik a hegyekre.

A gyilkosra könyvkötő munkákat bíz-
nak, de ezek akkor kell dolgoznia, ha éppen

kedve tartja. Ellátása kitűnő. Bőven kap ételt, s naponta egy liter bort és négy cigarettát is adnak neki. Cellája kétszer akkora, mint a fegyházban levő többi zárka, s igen kényelmes ágy, íróasztal, könyvekkel telt szekrény van benne.

Villamos világítás és minden komfort, akár egy elsőrangú szállodában egészíti ki a berendezést. A cella falai képekkel és képeslevelezőlapokkal vannak díszítve, köztük a spanyol, az angol és az olasz király arcképével és ott lógott Ferenc József király és a Luccheni által meggyilkolt királyné arcképe is, ezeket azonban a fegyház igazgatója eltávolította, nehogy látásuk a foglyot — gyötörje.

Mind ez igen szép és épületes. Dicséretére válik Svájonak, hogy börtönei ilyen kényelmesek. Csak az a hiba, hogy estéről-estére kabaréelőadásokat is nem rendeznek a foglyoknak s hogy ebédjüket nem fehér frakkos pincérekkel szolgáltatják föl.

Gyönyörűséges dolgok ezek, csak éppen ökolbe szorul az ember keze, ha olvassa, hogy egy minden emberi mivoltából kivetkőzött bestiát így tartanak el, a szent humanizmus nevében. Ez már talán nem is annyira humanizmus, mint inkább felháborító örülség.

Buza Barna ügye.

Becsületbiróság és népgyűlés.

Megirtuk, hogy Sátoraljaujhely kisebbségben maradt képviselőjelöltje, Buza Barna lovagias elégtételt kért Gortvay sátoraljaujhelyi főszolgabírótól. A lovagias ügy abból keletkezett, hogy Gortvay megfenyegette Buzát, hogy ha lapjában folytatja támadásait apósa, Metzner főispán ellen, akkor inzulálni fogja. Buza segédei Kincessy Péter és dr. Füzesséry Zoltán lovagias elégtételt kértek a főszolgabírótól. Gortvay segédei Pintér István és dr. Adorján Béla késznek nyilatkoztak az elégtételadásra. Buza segédei ekkor azzal álltak elő, hogy itt a lovagias elégtételadásnak csak egy módja lehet és ez az, ha Gortvay bocsánatot kér. Az ellenfelei segédei ebbe nem egyeztek bele és becsületbiróságot kértek.

A becsületbiróság idős Molnár Viktor volt főispán elnökletével úgy döntött, hogy ez esetben fegyveres elégtételadásnak van helye. A becsületbiróság ma délelőtt tovább tárgyal és a felek holnap párbaft fognak vivni.

Ebben az ügyben tegnap Sátoraljaujhelyen Buza hívei népgyűlést hívtak össze. A népgyűlésen, melyen csak kis közönség vett részt, Lovász Márton, Matolay Etele, Hericz Sándor sátoraljaujhelyi lapszerkesztő szólaltak fel és azt a határozatot hozták, hogy a Buza Barnát ért sérelem fölött „Sátoraljaujhely közönsége” megbotránkozását fejezi ki.

SZINHÁZ.

* Zilahy Szigeten. Zilahy Gyula, a debreceni színház igazgatója vasárnap este nyitotta meg a máramaroszigeti szinkörben a két és fél hónapra terjedő szezon. Megnyitó előadásul Lehár nagyszerű operettjét, Luxemburg grófját adták, Szentgyörgyi Lenkének, a Király színház tagjának vendégszereplésével.

Műjéggyár.

A vendéglősök, mészárosok és hentesek részvénytársasága, a mai naptól kezdve nem részvényeseknek is a jég árát 26 fillérért árusítja házhoz szállítva. Telefon 820. szám.

A modern ékszeripar
műremekel készülnek

Vágó István

ékszerész műtermében

MIKLÓS-UTCA 10.

Javítások, átalakítások jutányos árban eszközöltnék.

Mindenemű ékszertervezők kívánatra készítenek.

A LEVÉLHORDÓ rémtette.

Öt gyermekét megölte, mert 30 forint fizetéséből nem tudta eltartani családját.

Egy kőbányai apró házikóban, ahol nagy nyomorban tengődő emberek laknak, rettenetes családi dráma történt ma hajnalban. Egy levélhordó meggyilkolta öt gyermekét, s azután önmagán ejtett halálos sebet. A borzalmas családi drámának oka a rettenetes nyomor volt, amely hű társává szegődött a szerencsétlen embernek, s amelynek karmai közül sehogy sem tudott szabadulni.

Kőbányán, az Apafi-utca 48. sz. alatt történt a borzalmas dráma. Itt lakott egy apró lakásban feleségével és öt apró kis gyermekével Molnár József nyiregyházi születésű, 37 éves levélhordó, aki a főpostán volt alkalmazva. A lakás egy apró szobából és még kisebb konyhából áll, amelyben alig fér el a hét tagból álló család.

Nagyon fáj a szívem!

Molnárnak hatvan korona havi fizetése volt, s ez az összeg bizony édes-keves arra, hogy abból hét ember megélhessen. Kilenc évvel ezelőtt nősült Molnár József, s azóta öt gyermeke lett. Az asszony régebben maga is dolgozni járt, s amióta a család így megsaporodott, nem tudott munkába járni. Így azután természetes, hogy beköltözött a nyomor a kis lakásba.

Molnárnak nagyon fáj, hogy a családját nem tudja eltartani, gyakran emlegette, hogy elpusztítja magát, mert nem tudja nézni az apró gyermekek szenvedéseit.

Tegnapelőtt avasárnap volt, s megint alig volt valami ennivaló a ház körül. Molnár egész nap otthon volt, fel, s alá járt a kis lakásban nyugtalanul. Az asszony megkérdezte tőle:

— Mi bajod József, nagyon nyugtalan vagyok!

— Nem tehetek róla, nagyon fáj a szívem!

Az álmatlan éjszaka.

Este a kis család nyugalomra tért. Mindenki aludt a lakásban, csak maga Molnár nem. Lecsüggasztott fővel ült az asztal mellett és egyre sirt nyögött. A felesége többször felébredt s megkérdezte a szerencsétlen embertől, hogy miért nem alszik?

— Nem tudom lehunyni a szememet. Megőrülök!

Hajnalban, amikor már pirkadni kezdett, mintha megnyugodott volna. Félnégy tájban felkeltette a feleségét.

— El kell menned — nyomd — a hivatalba, bejelenteni, hogy beteg vagyok. Nem tudom én ma elvégezni a dolgomat.

Az asszony még vigasztalta férjét, hogy majd csak jobbra fordul a orsuk.

— Igen, jobbra, de csak a sirban! Molnárné ezalatt felöltözködött és gyantlanul elment férje hivatalába, hogy ott bejelentse annak betegségét.

A kiirtott család.

Molnárné alig egy óra hosszáig maradt oda s úgy öt óra tájban nyitott be újra a lakásba. Amint kinyitotta a kis szoba ajtaját, visszahökken a borzalmas látványtól, ami ott eléje tárult.

A szoba vértengerben uszott, az ágyakon, diványon, mindenütt holttestek hevertek. Nyakukon rettenetes vágás.

Az asszony a borzalmas látványtól megdermedve állt egy darabig, majd rettenetes ordítással futott ki a szomszédokba, ahol nővérei és sógorai laknak.

— Gyertek, gyertek hamar, meghaltak mindnyájan! Oh, borzasztó, amit a Józsi tett!

A rokonok értesítették a dologról Harasányi rendőrelőret s így mentek be a kis szobába.

Amint a szobába értek, mindjárt látni lehetett, hogy Molnár előbb kiirtotta az egész családját, azután pedig a saját nyakán ejtett az éles borotvával hatalmas sebet.

Ott feküdt az ágyban, diványon átmeteszelt nyakkal mind az öt gyerek: a nyolc éves Lajos, a hét éves Péter, az öt éves István, a négy éves Mariska és két hónapos Anna.

Amikor a kétségbeesett ember elvégezte borzalmas tettet, lefeküdt az ágyba halott gyermekei közé s azután a saját nyakát metszette el.

A drámáról értesítették a mentőket, akik automobilon siettek ki Kőbányára. Megállapították, hogy a gyermekek meghaltak. Molnár Józsefet még életben találták, de akkor már csaknem teljesen elvérzett. Automobilon szállították be a Szent István-kórházba, — azonban kihallgatni nem lehetett, mert teljesen eszméletlenül fekszik, hamarosan meg fog halni.

A vizsgálat.

A rendőrség központi ügyelete részéről Egri Péter Pál rendőrkapitány, Schranz Viktor rendőrorvos és Bobojesov Gyula detektív mentek ki a borzalmas dráma színhelyére, hogy megállapítsák a gyilkosság részleteit.

K hallgatták az asszonyt is, aki nagynehezen elmondta a kapitánynak, hogy rettenetes nyomorban éltek, betevő falatjuk is alig volt s a gyermekek bizony nagyon sokat éheztek.

Havi hatvan korona fizetése volt az urának, de ezt sem hozta haza egészen. Régebben, amíg birta, ő is keresett, de most a sok gyerek miatt nem mehetett munkába és így költözött be a nyomor a lakásukba.

Az urát a sok gond egészen megőrölte, összetörte. Többször emlegette, hogy legjobb volna, ha mindnyájan elpusztulnának. Ő maga ma reggel is egészen nyugodtan hagyta el férjét a gyermekekkel, pláne amikor látta, hogy Molnár hajnal felé nyugodtabb lett. Nem is sejtette, hogy mire hazaér, teljesen egyedül fog állani, minden támasz nélkül, a világban.

A rendőrség emberei felvették a jegyzőkönyvet és lezárták a vérrel áztatott lakást.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
SALVATOR
vese- és hólyagbajoknak, köszvénynek, cukorbetegségnek, vörhenységnek és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.
Természetes vasmentes savanyúvíz.
Kapható ásványvízkorcsokba és gyógyfürdőkben.
SCHULTES ÁGOST Salgó-Lipóci Saluator-forrásvállalat, Budapest, Rudolfsrakp. 8.

UJDONSÁGOK.

— **Katonai előkelőség Debrecenben.** Lázár Frigyes lovassági táborkok ma Berzevicy kamarás, alezredes kíséretében Debrecenbe érkezett s az Arany Bika szállóba szállt. A táborkok a helyi lovasság felülvizsgálására jött Debrecenbe.

— **Világjáró diákok.** Debrecen város utcáin tegnap délután három különös fiatalember tünt fel. Öltözetükről rá lehetett ösmerni a turista-diákokra. — Csakhogy ezek a különösebb fajtaból való diákok, mert Németországból jöttek hozánk szépségeinknek megtekintésére. — Vonaton jöttek Bécsig s onnan gyalog tették meg az utat Budapestre keresztül. Az ifjak neve Paul Engemann, Wilhelm Grabmann és Karl Jungnickel s mindhárom a lipcei egyetem hallgatói. A diákok ma hajnalban a Hortobágyra mentek, ahonnan Tokajon keresztül a Magas Tátrába igyekeznek.

— **Árverés az állomáson.** E hó 29-én délelőtt 9 órakor a debreceni vasuti állomás raktárában farud, ruha, petroleum, kocsi-kenőcs, kávé, permetező edény, festék, szénpor, butor, vasárúk, ketrec és grammofon, mint a vasuton visszamaradt áruk árverésen fognak eladatni.

— **A Csokonai-kert elbontása.** Megirtuk, hogy a villamos vasut építése szükségessé tette a Csokonai-kert megconszokítását. A kert egy részének elbontását már meg is kezdték s a fák, bokrok utbaeső részét kivágják. A vasuti sínpárt közvetlen a szobor mellett fogják lerakni.

— **Kis hírek a városházáról.** Az 1910. évi költségvetési előirányzatot a belügyminiszter csekély módosításokkal jóváhagyta. — **Segély.** Fogaras megye alispánja megkereste a tanácsot, hogy a jégverés által elpusztított 4 község részére segélyt utaljon ki. A tanács 30 koronát küld az alispánnak a károsult községek részére. — **A tisztviselőtelepen** kevés a hely, ezért kérték a városi tanácsot, hogy több területet engedjen át a telep céljaira. A kérelmet kiadták véleményezés végett a jog- és pénzügyi bizottságnak. — **Az 50.000 koronás államsegély** felosztása dolgában a tanács mai ülésén utasította a főszámvevőt helyesebb kimutatás elkészítésére. Felhívta a figyelmét a belügyminiszteri rendelet szem előtt tartására. **A szegény diákok egy kis fizetésjavítást nem kaphatnának.**

— **A Hortobágyinak kevés a látogatója.** A Hortobágyinak minden évben ezrekre menő látogatója volt. Az idén még alig néhány diák kereste fel a délibábos rónát. A németeket és franciákat a rossz időjárás tartotta vissza, mert ők különös szeretettel látogattak el minden nyáron a Horto-

Wacha Róbert modern tisztító intézete a jövő héten üzemét megkezdi.

bágyra. Az esős napok miatt nincs délibáb, pedig ez a legnagyobb vonzereje a pusztának.

— **A tejhamisítás ellen.** A város közönsége már rég óta panaszkodik, hogy a tejet hamisítják és a gümőkóros tehének tejét is árusítják a piacon. Rostás István főkapitány fontos újítást fog életbeléptetni a közel jövőben, hogy a jelenlegi türethetetlen állapotokat megszüntesse.

— **Hazafi Veray emléke.** Levelet hozott a posta ma szerkesztőségünkbe s benne az alábbi levél. *Honfi Dóra* István verset írt Hazafi Veray János halálának évfordulójára. A vándorköltő Budapesten lakik a Kistemplom-utca 13. számú házában. *Honfi Dóra* István hazafias vándorköltést űz és ebből él. Ime a vers:

Én járom az utat
Tehelytetű János,
Nyitva van előttem:
Falu, Pusztá, Város...

Idő nem határoz,
Sötét vagy világos,
Erdőt, mezőt járom,
Ami szép virágos...

— Vándor-utam közbe!
Sokszor vagy eszembe,
De bárhol is várlak
Nem jössz velem szembe

Ugy tűnsz fel előttem,
Mint ha most is élnél,
S tőlem dalot, verset
Cserébe is kérnél...

Nem kell neked már dal,
Mert te nyugszol régen,
S virágot sem szedel
Lombos erdőn, réten...

Én járok a réten
S bujdosom az erdőn;
Te meg szegény Vándor:
Órzd a — Temetőt...

Honfi Dóra István, vándorköltő. Kelt Vácán 1910 VII. 17-én. Az óda faragva lett a mácsai erdőben. E hó 19-én van az évfordulója *Hazafi Veray* János halálának.

— **A német lőfegyverek próbajegyvei.** A kereskedelemügyi miniszter 27,949—1910. sz. rendeletével megküldötte a kamarának a német lőfegyver próba állomások által készített lőfegyverekre alkalmazott próbajegyek jegyzékét. A jegyzék megtekinthető a kamaránál.

— **Nemzetközi vadászati kongresszus Bécsben.** Bécsben szeptember hó 5—7-ig a II. nemzetközi vadászati kongresszus lesz, amely egyebek között a vad- és szörmeértékesítést, valamint a fegyver és lőszer ügyet illető nemzetközi kérdésekkel is foglalkozni.

— **Közszállítások a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál.** A cs. és kir. hadseregi szállítási szokvány füzete megjelent és a kereskedelmi és iparkamarának megküldetett. Itt az érdekeltek megtekinthetik. Zab, széna, szalma, tűzifa és kőszén szállítandó a debreceni, zilahi, jászberényi, nagyváradai honvéd-ezredek részére. Ajánlati határidő július 22, 25 és 27. — Szivarládáskák szállítandók a központi jövedéki igazgatóság részére. Ajánlatok július 27-ig teendők meg. Széna, szalma, zab, tűzifát anyag pályázatára nyitott árlejtést a debreceni közös ezredek részére a temesvári 7-ik hadtest. — A felsorolt pályázatok tárgyában bővebb felvilágosítás a debreceni kereskedelmi és iparkamara segédhivatalban nyerhető.

— **Az Arany Bika mulató programjának sikere** semmivel sem maradt az előző műsorok hatása mögött. Óriási sikere van *Albach* komikusnak, kinek pompás sláger kuplót a publikum viharos tapsal honorálja. *Groat and Good* ausztráliai exen-

trikusok, *The 4 Charles* jongleurok, *Les Bethenes* táncduett és az összes attrakciók esténként kolosszális hatás mellett lépnek fel. Az előadás 9 órakor kezdődik.

— **A budapesti tőzsde esti zárulata.** A budapesti tőzsde esti zárulatról budapesti tudósítónk jelentése a következő: Buzakinálát és vételkedv mérsékelt. Bágyadt irányzat mellett 12,000 métermázsra került forgalomba 10—15 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonaneműek szilárdak. Idő: derült. A gabonárák következők: Buza októberre 9.32, májusra 9.56. Rozs októberre 7.00. Zab októberre 7.14. Tengeri júliusra 5.72, augusztusra 5.70, új tengeri májusra 5.64. Repe októberre 12.14.

— **Fiatalon a halálba.** Az utóbbi időben feltűnő sok vármegyénkben az öngyilkosok száma. A tegnapi nap is meghozta a maga életuntját. Bőszörményi tudósítónk jelentése szerint ott egy fiatal leány lett vasárnap délelőtt öngyilkossá. A kis Szabó Margitka jómódu szülők gyermeke volt, szülei mindennel elláták, s mégis a halált kívánta. Hogy miért, az titok maradt, elvitte az öngyilkos magával a halálba. Vasárnap, amikor szülei a templomban voltak, marólugot ivott. A maró folyadék a leány belső részeit teljesen összegegette, úgy, hogy a hazamenő szülők már csak halottat találtak. Az esetet jelentették a debreceni ügyészségnek, amely a temetési engedélyt megadta.

— **Megvadultak a lovak.** *Tóth Sándor* nyugodtan hajtott a Csapó-utcán végig a lovait. A lovak a 74. számú ház előtt valami miatt megbokrosodtak, s elragadták a kocsit. *Tóth* kiesett a kocsiból. Esés közben az egyik ló oly erősen rugta meg a kocsis ballábát, hogy az eszméletlenül terült el az uton. A mentők a szerencsétlen embert a kózkórházba szállították. Állapota súlyos.

— **A város betétjei.** Mikor tavaly Debrecen városa a különféle alapok készpénz feleslegét a helybeli pénzügyhatóságnál elhelyezte, még különálló bank volt az Általános Takarékpénztár és a Forgalmi Bank. Nemrég a két pénzügyhatóság fuzionált s ezt a körülményt bejelentették a városnak. A betétek ügyében a tanács a jog- és pénzügyi bizottság véleményét óhajtja a döntés előtt meghallgatni s attól teszi függővé, hogy a betétet továbbra is külön megtagyja az intézeteknél.

— **Nagy lopás a vasuton.** A debreceni rendőrséget Nagyszombatból táviratilag értesítették, hogy a budapest—predeáli vasutvonalon egy utas zsebéből több ezer frankot elloptak. A károsult egy román földbirtokos, akit a tolvajok tettük elkövetése előtt kloroformmal elkábítottak. Az esetre, ha a tolvajok Debrecenbe jönnének, az intézkedés megtételét.

— **A külsőség házszámai.** A városi tanács annak idején utasította a mérnöki hivatalt, hogy a külsőségen levő utcák tábláit és a házak számait készíttesse el. — A mérnöki hivatal 2643 táblát készített Klein Ferenc. — De a táblák nem jók, mert Klein Ferenc. A sokat akart nyerni. Sok, nagyon sok panasz érkezett a mérnöki hivatalhoz. Ezért a városi tanács mai ülésén felhívta a mérnöki hivatalt, hogy a házszámok tábláit vizsgálja meg s eljárásának eredményéről tegyen jelentést.

— **Elfogott vadember.** Hajduböszörményben a napokban egy elriasztó külsejű, borzalmat gerjesztő embert kísérték be a kapitánysághoz. Az alak teljesen egy vadember látszatát kelti, ráadásul olyan nyelven

beszél, amelyet senki sem értett meg Hajduböszörményben. A vadembert fogva tartották, mert nem lehetetlen, hogy egy kőbor cigánybanda tagja, mely nap-nap után követ el a vármegyében kisebb-nagyobb rablásokat.

— **Sebestyén Géza idegbaja.** Most, hogy a színház csöndesen alussza nyári álmát: *Beöthy* László, a Király-színházhoz és a Magyar Színházhoz címzett igazgatónagyszerű utra készülődik. Automobilon akarja beutazni Erdélyt és végig fog száguldani egészen a Fekete tengerig. Meghívta erre a gyönyörű turára *Sebestyén* Gézát, a debreceni színház volt kedvelt színészét a Magyar Színház kitűnő művészt is.

— Jön? — kérdezte.

Sebestyén a nagy boldogságtól szólni sem tudott. Meghatottan intette: igen.

Beöthy nagyban készülődött az utra. Ma, mikor a kávéházi asztalnál együtt ül *Sebestyén* Gézával, jelentőségteljesen mondta neki:

— Készüljön föl. Vasárnap indulunk.

Sebestyén elsápadt.

— Sajnálom, örültem sajnálom, direktor ur, nem mehetek. Kimondhatatlanul boldogtalan vagyok, hogy életem legszebbnek ígérkező napjáról le kell mondanom.

— Mit az? Miért nem jön?

— Az orvosom nem enged. Nem szabad ilyen nagy utra elindulnom. Súlyos idegbajom van.

— Idegbaj? — kérdezte ravaszul

Beöthy.

— Idegbaj, — felelte busan *Sebestyén*.

— Mennyi kell?

— Ötszáz korona.

Beöthy leszámolta az asztalra a pénzt.

— Szóval jön. Elmúlt már az idegbaja?

— El, — rebegte *Sebestyén* és hazarohant. Pakolni.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: *Sarkadi* Ferenc ref. 27 éves, *Faragó* Mihály ref. 7 napos, *Agárdi* István ref. 5 hónapos *Székely* István ref. 30 éves, *Mezei* Jánosné ref. 38 éves.

— **A bécsujhelyi repülőversenyek.** Bécsujhelyből jelentik, hogy a tegnapi második repülőnapon a kedvezőtlen időjárás lehetetlenné tette a magassági és sebességi mérkőzéseket. *Illner* gépe, a *Taube*, már kezdetben elromlott és bár kijavították, nem tudott felemelkedni. A legjobb eredményt *Econom* báró érte el, aki 38 perc 42 másodpercig repült ötven méter magasságban. A versenyt mintegy 10,000 főnyi közönség nézte végig.

— **Uj találmány! Oséplésre kiválóan alkalmas az új szabadalmazott *Bárány*-féle zsákbecskötő készülék.** Kezelése gyors. Magától való kinyitása teljesen kizárva. Ára — mivel évtizedekig eltart, sokkal olcsóbb mint a zsinag. A zsákot megkíméli a késsel való kivágástól. Kapható minden vasüzletben és gyárunkban *Első Magyar* szabadalmazott Zsák-becskötő-készülék-Gyár R. T. Debrecen, Piac-u. 66.

— **Divatos női kalapok, negligés utazókalapok, lüsterköpenyek, blousok** előrehaladt idény miatt leszállított árban kötött strand-kabátok 5 forinttól feljebb. *Rózsa* Lajosnál Piac-u. 34.

HAMBURG SALAMON

bőrönd- és koffergyáros.
DEBRECEN, Piac-u. 47.

Készít min
dennemű

utazó bőrönd és koffereket. Javításokat
elfogad.
Kész koffer raktáron kaphatók
a legolcsóbb árak mellett.

Dr. Benedek (Gottlieb) Marton
 ügyvédi irodáját
 Debreczenben, József kir. herceg-utca 17.
 szám alatt
megnyitotta.

TÁVIRATOK.

Kik beszélnek holnap?

Budapest, július 18. A felirati vitában a már eddig feliratkozott **Nadányi Gyula, Baresay Andor** és **Zelenyák János** képviselőkön kívül részt vesznek: **Kun Bula, Bikády Antal, Vertán Endre, Holló Lajos, Haller István, Szmracsányi György, Frey Ferenc** és **Justh Gyula**. Kedden vagy szerdán **Khuen-Héderváry gróf** miniszterelnök hosszabb beszédet mond, amelyben reflektálni fog az eddigi megjegyzésekre.

A horvát bán lemondása.

Budapest, július 18. A horvát bán lemondása ügyében egy újságíró megkérdezte Khuen Héderváry miniszterelnököt. Khuen a következőket válaszolta:

— A horvát bán lemondását a király elé terjesztem s ezért a felirati vita befejezése után Ischlbe utazom. En azt fogom öfelségének ajánlani, hogy a lemondást ne fogadja el. Most már csak a jelenlegi igazságügyi osztályfőnök fölemelését követelik. *Enebbe elvi okokból nem vagyok hajlandó belemenni.* Legnagyobb az animozitás **Araniczky** igazságügyi osztályfőnök ellen, de én az illetőt teljesen kifogásolva an tisztviselőnek tartom és nem látok semmi indokot, hogy állását elmozdítsam. En csak a felirati vita végét várom, azután megyek ö Felsőségéhez, mert magam is azt szeretném, hogy ez a kérdés minél előbb elrendeztessék.

Egy budapesti orvostanár bűnpöre.

Budapest, július 19. Egy budapesti nagyhirű orvostanár bűnpörében nyomoz a rendőrség. Az orvos neve még ismeretlen. A nyilvánosság elé a rendőrség csak annyit hozott, hogy egy **Engländer Apollonia** nevű 13 éves gyermek ellen erkölestelen merényletet követett el egy híres budapesti orvos. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a kisleány tényleg áldozata lett az orvosnak.

A horvát képviselők tanácskozása.

Budapest, július 18. A horvát képviselők ma tanácskozást tartottak a bán lemondásával kapcsolatban. A tanácskozáson úgy határoztak, hogy bevárják a fejleményeket.

A „DEBRECZEN”
 szerkesztősége és kiadóhivatala
Degenfeld-tér 2. sz.

OLCSÓ IRÓGÉPEK I

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR”

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat
 óégnél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu
 és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselet: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író, és sokszorosító
 gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.
 Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY

A régi jó világból.

(Folytatás)

Alig 5 perc múlva udvarába bevágtatott. Ott az egész szomszédság össze volt gyülekezve és az udvar közepén csakugyan egy gyönyörű szép másodfű üsző feküdt vastag, felpuffadt hassal a földön.

A megzabolódott marha még élt, de alkalmasint azért, mert az emberek nem igen tudták módját, az eddig alkalmazott szerek nem voltak képesek felpuffadtságát lelohasztani.

Kupez egy tekintetet vetett a marhára, azután a kamrába szaladt, onnan egy oltatlan mésszel telt sajtárt hozott ki és annak egy részét vízzel felhígítva, az üsző szájába önté, és attól a marha pár perc múlva szemlátomást jobban lett.

Erre a szomszédok látván, hogy nincs már mit sopánkodni, mert legnagyobb része csak a végből sietett a baj színhelyre, oszladozni kezdtek; Kupez Mihály pedig mind egyiket a kapuig kísérve, egyenkint külön-külön köszönte meg nekik a hozzá való jóindulatukat.

Mindeddig sem egy káromkodás, sem egy rossz szó nem jött ki szájából; de Magda asszony jól ismerte ferje természetét; más emberek előtt uralkodik magán, de aztán az övéi között annál féktelenebbül tör ki haragos indulatja; azért ez alkalommal is a már gyakorizban sikerrel alkalmazott fogással élt, hogy Ilus leányát küldte az atya elé, ő pedig a netalán bekövetkező fürgeteg elvonultáig a kamrába rejtőzött.

Ilus oreái ma százszor szebb színben égtek, mint rendszeren és vidám mosollyal közeledett atyjához; de midőn egy tekintetet vetett reá, még neki is minden bátorsága oda lett. Egyetlen egy szó sem jutott eszébe, mit atyjának mondhatna. Még soha sem látta őt ily rettentő haragos arccal.

— Hol van anyád? Tüstént előjőjön! — kiáltá dühtől fulasztott hangon és midőn látná, hogy a leány idejében nem mozdul, összeszorított ököllel rohanta meg, hogy amit még soha sem tett, veréssel illesse.

— Uram én Istenem! mi lette keedet ma atyám, — kiáltá a leány, elrémülve e vad tekintettől.

(Folyt. köv.)

Mindenben csalódhatik

az ember, csak a „**Debreczen**” apróhirdetéseiben nem. Bármire van szüksége, vagy bármit ajánl, hirdessen a **Debreczen** apróhirdetéseiben.

Akinek

rheomája, ischiassa, köszvénye, idegbaja van, annak szívesen adok ingyen felvilágosítást erről, hogy hogyan szabadultam meg ezen bántalmaktól.

BAYER KÁROLY.

Illertissen (Bayer.)

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3-10 m. hosszú	1 szelvény 7 korona
elegendő teljes férfiruhához)	1 szelvény 10 korona
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
ára csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 koronáért éppugy felöltő-szöveteket, turista-lodent, selyemkamgarnt gyári áron küld a mindenütt ismert, megbízható és szolid posztógyári raktár

Siegel Imhof, Brünn. 11.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyére szolgál mindenkinek, ha szövet-szükségletét directe a gyártáshelyén **Siegel-Imhof** cégnél rendeli. Oriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legújabb szövetekből. **Szabott, legolcsóbb árak!** Bármily kis megrendelés teljesítése szigoruan mintahű és 176 figyelmes.

Sensatiós találmány 1909

„**Jupiter** öngyújtó fémgyertya szirtalan petróleumtöltéssel. Használatban 10-szer olcsóbb, mint az egész közönséges **Milly-és Starius** gyertya, mert az egyszeri töltés 5—6 fillérbe kerül és 18—20 órán át mesésen világít, a világításnál lehet hol nagyobb és kisebb fényre igazítani és ezért mint éjjeli lámpa igen célszerű. „**Jupiter**” meggyújtása nélkül csak egy nyomást kell a gyertyán levő gombon tenni és már is ég! Tíz évi jótállás minden lámpáért és igen ajánlatos minden családnál szalodánál, templomnál stb. Ára K 6.—, 3 drb. K 16.—, 6 drb. K 30.—, 12 drb. K 57.— éjjeli világító tómpítóval. Utánvétel 1 koronával több, ügynekők, viszont eladók kerestetnek.

Öst.-Ung. Union Unternehmung für pat. Erfindungen.
 27 Wien, V., Wiedner Hauptstrasse 10. 4

Grimm családi pensió

Budapest, VIII. Üllői-ut 14. sz.

Előkelő otthon egyesek és családok számára rövidebb vagy hosszabb tartózkodásra. — Központi fekvés a Kálvintértől néhány háznyi távolságban a belváros közvetlen szomszédságában, a gróf Károlyi-féle bérpalotában. Világos utcai szobák, elegáns, kényelmes berendezéssel.

Villamos közlekedés minden irányban, a ház előtt megállóhely.

Elsőrendű konyha, mérsékelt árak. — Villanyvilágítás, fürdők, lift.

Telefon 177—63. Telefon 177—63.

Ajánlom a legjobb kiviteiben és legolcsóbb árakon

Összes galvanikus elemeket	Ósengőket a legjobb minőségben	Telefonok mindenféle kapcsolásra
Vilámhárító-anyag	Orvosi készülékek, mérőszk.	Motorok, Dinamó gépek
Zseblámpák pillanatvilágításra	Mindenféle anyag, felszereléshez	

Kérjen árjegyzéket.

FÖLDVARI L.

debreczeni első elektrotechnikai gyár
és villamosszerelési vállalat

Piac-utca. (Ideiglenes barak.)
Telefon 168. Telefon 168.

Aki gyomorfájás, bélbeteg, etvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós használja a számos év óta jónak bizonyult gyomorsót, Schaumann gyógyszerésztől Stockerauban szabályozni és épségben tartani akarja jó emésztését, használja a Schaumann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében, mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges gyomorsavat és előmozdítja az emésztést. Egy doboz ára 1 korona 50 fillér

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. Ára tarsolyonként phiolával a 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1.50. Postai szétküldés levkevesebb 2 doboz megrendelésnél — utánvétel Cchaumann gyógyszerész Stockerau-ban. Kapható minden gyógyszerárban.

Magyarországi főraktár
DR. EGGER L. és Dr. EGGER J.
gyógyszertára Budapesten.

Csépléshez

ajánlok: gépolajozókat, tömtéseket

I-ső rendű gépszijat, tizedes mérlegeket, buzaminőség mérőket,

általában minden gépészeti cikket

Sesztina Lajos,

vaskereskedése, Piac-utca 23.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszert gyöngéledők, vérszegények lábadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több, mint 6000 orvosi ellismerő nyilatkozat.

J. Serravallo,

csász. és kir. udvari szállító
TRIEST-BARCOLA.

Kapható a gyógyszerárakban fél lit. ü. 2 kor. 60 fill., 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

! Új gyógyító módok !

DR. RÁCZ ÖDÖN gyógyintézete NACYSVARADON.
Szlágyi Dezső-u. 7.

Gyógyfürdők, villanyozók, belégzési kamrák, vizkurák. Asthma, tüdőbajok, álmatlanság, vérszegénység, idegesség, rheuma, hűlés, köszvény, női bajok, sziv, gyomor, bélbajok ellen.

20 szoba olcsó penzióval. Nagy pormentes kert, bentlakó orvos.

Kívánatra prospektus.

Ne pazaroljon

sok időt, ha olcsón és jól akar vásárolni valamit. A helyett, hogy kereséssel töltené idejét, hirdessen a „DEBRECEN“ apróhirdetési között és özőnével kapja a legjobb ajánlatokat.

Telefon Bécsből!

Azért, hogy mindenkinek birtokában legyen a mi „Cäsar“ zseböngyújtóknak, minden más reklám helyett 15000 darabot most a következő árleszállítás mellett adjuk 1 darabot 3 K helyett, csak 2 K, 3 drb. 4.50, 6 drb. 8 K, 12 drb. 14 K. Utánvétellel e mennyiség eladása után az árak eddige rendes árban ismét felemelkednek. A „Cäsar“ a világ legglobb zseböngyújtója. Egy nyomás és azonnal tüzet kap, nincs benne semmi Batterie! Évek hosszu során tart, kapható

Öst.- Ung. Union Unternehmung für pat. Erfindungen.
Wien, V., Wiedner Hauptstrasse 104.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POROK

Csak akkor valódiak ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyomorhátása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorhív, rögzött székrekedés, májbanalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SÓS BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós borszesz nevezetesen, mint fájdalom-össillapító bedörzsölésiszert köszvény, esz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy önozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta pósta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Csillag Arthur

: modern :

könyv-, papir-, zenemű- és írószer

: kereskedését :

megnyitotta.

Kronsteiner Károly-féle viharálló mész

Homlokzat-festékek

törv. védve
50 árnyalatban kilogrammonként 24f.-től feljebb
Évtizedek óta a legjobban beváltak és minden utánzatot felülmúlnak. Egyedüli célszerű mázólo anyag már festett homlokzatokra

Email homlokzatfestéke

nem fakul, egy — huzásra fed, nem kell alapszín, email keménységű — csak hideg hideg vízzel keverve használatra kész. Fertőtlenítő, nem mérges, likacsos. Belső helyiségek, még festetlen homlokzatok, faépítmények, mint kamrák, pavilonok, kerítések stb. festésére rendkívül alkalmas. Kapható minden árnyalatban, egy m² költsége 5 fill. Mintakönyv és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Harl Kronsteiner,
WIEN, III. Hauptstrasse 120.

— Raktár minden nagyobb városban. —

Bihari Károlyné utóda

„Bizalom“temetkezésiintézete

Kistemplombazár

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek dusan felszerelt érc- és fakoporsó mindennemű szemfedő, sirkoszoru és szallagok raktárát a legjutányosabb árak mellett. Tisztelettel

Bihari Károlyné utóda.

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.

Előpatak

gyógyfürdő

kiváló eredménnyel használható a gyomor-, vese-, hólyag- és a méh hurutos bántalmainál, máj- és lép-bajoknál, köszvény és csuznál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek.

A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyszerközökkel (meleg és hideg-fürdők, vizgyógyintézeti kezelés, massage, svéd-torna, diätikus étrend) rendkívüli kedvező eredményt mutat fel.

Fürdő-idény: május 15-től szept. 15-ig.

Vasuti állomás Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás ellátás olcsó és választékos. Az elő és utóidényben (május 15-től június 15-ig és augusztus 20-tól szeptember 15-ig a gyógy- és zenédíjnak fele fizetendő, lakások 50%-al és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdus égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyszerköz háznál is használható és üdítő, kellemes ital, tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön évenként egymillió palacknál több kerül forgalomba.

Szétküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

PRÓ HIRDETÉSEK. ▶▶
10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirtetés 40 fillér. ▶▶

Levelezés.

Ismerkedni vágyom teljesen független kedves hölgygel, kivel naponta egy-két órát kellemesen eltölthetnék. Csakis teljes című levelek „Bohém“ jelíggel a kiadóba kéretnek.

Ajánlat.

Perfekt gyorsíró és gépirónó jó kézírásával, ki a könyvelésben is jártas, 60 korona kezdő fizetéssel, felvétetik Schwarz E.-nél Simonfi-utca 12.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon asztalterítő, szövet- és csipke-függönyre, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi, fiú öltönyre, vagy tükör, kép és butor csekély havi vagy heti részletre. — Városi, megyei és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek — Tisztelettel KAISER SALAMON. Hatvan-u. 2. Hatvan-u. 2. Telefon 685.

Legjobb órák és legszebb ékszerek jótállással nagyválaszték és szolid árban KURIÁN GYULA elősmert jóhírnevű órás és ékszerésznél Piac-u. 42. Órajavítások pontosan és jótállással készülnek.

Blonsok és kötények leszállított áron beszerezhetők MÁRTON GYULA divat-üzletében Piac-utca 9., Bika-szálloda mellett.

Lakás.

Udvari négy szoba, konyha, nagy terrasszal aug. 1-ére kiadó. Bethlen-utca 24.

Eladás.

Paoz elején 10 holdas kaszáló, épületekkel, eladó vagy kiadó. Medgyessy Ferenc Eötvös-utca 4.

Nyári alkalmi vásár

Kretonok

elsőrendű minőség most 31 kr.

Selyemfényű ruhavászon, minden színben most 39 kr.

Valódi francia Delin a legjobb minőség most 57 kr.

Ibolya nyerselyem ruhákra és bluzokra most 110 kr.

Csipke szövetek tüll és guipure minőségben most 65 kr.

Madeira batisztok gyönyörű szép mintákban most 55 krtól

Ujdonságok igen nagy és izlées választékban.

Bosznay J. és Társa

divatruházában

DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

A

„Gyöngyvirág Crème“

az arckrémek gyöngyel

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, fehérré s üdévé teszi az arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára egy korona. Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszer-tárában.
DEBRECZEN.

Donogán és Somossynál DEBRECZEN, Kistemplombazár,

~ Fürdő köpenyek. ~
Női- és férfi uszóruhák.
Tricó és Piqué paplanok.
~ Dörzs törülközők. ~

Óriási választék!!

Thurzó-Füred.

A déli Szepességnek egy remeke, ősi fenyvesek közepette. — Vasúti állomás Göncibánya. 572 m. Posta és távirat helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely.

Vizgyógyintézet, vizkurák, inhalációk, diétás kurák, szabad-, nap és tófürdők, villanyozás és massage. Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringési, anyagcsere és más egyéb bajok ellen. — Igen védett hely, állandóan enyhe, szép tavaszi időjárás. — Kitűnő konyha és olesó ellátás. Elő- és utóidényben 30% július elejétől 6 heti tartózkodás után 30% árengedmény. — Szobák egész idényre olesó átalány árban bérelhetők. — Állandó fürdőorvos Dr. FANZLER LAJOS.

Prospektussal szolgál a fürdőgazgatóság.

Speczialista

és halhólyag óvszer-különlegességekben.

Valódi francia és amerikai gyártású, eredeti csomagolásban.

Orvosilag ajánlva! Feltétlen biztos!

Óvakodjunk silány utánzatoktól!
Árak tucatonként 2—16 kor.

UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY“ UJ!
a legmodernebb és legkényelmesebb női óv-különlegesség. Ára 15 kor. — Szétküldés titoktartás mellett.

Kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet.

KELETI J. orvos-sebészeti
műszer- és
gumliáruk gyára
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
Alapítatóit 1878. Telefon 13—76.

Igazi uriember

igyekszik minél kifogástalanabbul öltözködni, az élelmes szabómester és ruhakereskedő pedig igyekezzék hirt adni magáról, hogy rátaláljon, aki keresi. Aki jó szabót vagy jó megrendelőt keres, hirdessen a **DEBRECEN** hirdetései között s áldani fogja azt a napot, amelyen ezt a jó tanácsot megfogadta.

Használjon Nagysád FÖLDES-féle Margit-Crémet

hogya arca tiszta, üde és bájos legyen!

A Földes-féle Margit-Créme a főrangú hölgyeknek is kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a Földes-féle Margit-Crémet utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjegyet lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindegyik felelősséget.

A Földes-féle Margit-Créme ártalmatlan, zsirtalan és vegytiszta készítmény.

A bőr mindennemű tisztátalanságát, szeplőt, pattanást, miteszert, májfoltot, ráncokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít. Nemcsak az arcbőr, hanem a nyak, váll és kézfehérítésére és szépítésére is legalkalmasabb. Nagy tégely 2 korona, kicsi 1 korona minden gyógytárban és drogériában.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN, gyógyszerész
ARADON.

Kapható: Debreczenben Balázs Ödön, Grosz Nagy Ferenc, Jósza és Jóna drog. Mihalovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla, H.-Szoboszlón Barbóc Zsigmond, H.-böszörményben Ercsey G., gyógytárakban

HIRDETÉSEK

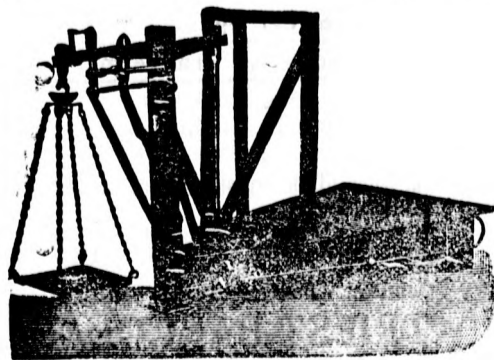
fölvétetnek a kiadóhivatalban, gr.
Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

Schember C. és Fiai

os. és kir. udvari hidmérleg- és gépgyár
Budapest, VI., Váci-körut 59.

Ajánlja legjobb minőségű
egyensúly-, tizedes-, tolosúly stb.
rendszerű és mindenféle

gazdasági mérlegeit.

Kimerítő árjegyzékkel készséggel szolgál